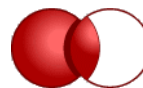

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

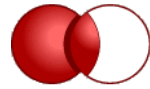
UR: 009-03/06, 033-03/06

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA UNSKO-SANSKOG KANTONA NA DAN 31.12.2005. GODINE**

Sarajevo, juli 2006. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJAU FEDERACIJI BIH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

VLADA
UNSKO-SANSKOG KANTONA

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Unsko-sanskog kantona, iskazanih na stranicama od 1 do 16 na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovorna je Vlada kantona i ministri ministarstava. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH («Službene novine FBiH», broj 22/06) i INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Također revizija je obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene važećih zakonskih propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja Budžeta Unsko-sanskog kantona na dan 31.12.2005. godine utvrđeno je sljedeće:
 - *Zakon o budžetima/proračunima u FBiH i Zakon o izvršenju budžeta za 2005. godinu Unsko-sanskog kantona nije se u potpunosti primjenjivao u dijelu koji se odnosi na način planiranja, trošenja i evidentiranje budžetskih sredstva za koje su nadležna Kantonalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Kantonalno ministarstvo zdravstva i socijalne politike Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Kantonalno ministarstvo za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida.*
 - *Nije postupljeno u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH u dijelu zatvaranja transakcijskih računa za koje je nadležno Kantonalno ministarstvo za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida i Kantonalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta.*
 - *Nije izvršeno usklađivanje stanja imovine, potraživanja i obaveza iskazano u knjigovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom (inventurom) na dan 31.12.2005. godine.*
 - *Nemogućnost potvrđivanja obaveza zbog neevidentiranja dospjelih i neizvršenih obaveza po osnovu naknada za zakonske vidove socijalne zaštite i obaveza po osnovu naknada za zdravstveno osiguranje boračke populacije, niti je izvršeno usaglašavanje i evidentiranje obaveza prema Zavodu zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona koje je Vlada potvrdila svojom odlukom.*
 - *Nepoštivanje odredaba Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine i Uredbe o postupku nabavke roba uslugama i ustupanju radova za koje su nadležni Služba za stručne i zajedničke poslove Vlade i kantonalnih organa uprave i Kantonalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta.*

- *Neosnovano uvećanje tekućeg transfera neprofitnim organizacijama (općinskim odjeljenjima boračko-invalidske zaštite na području kantona, a koja su u sastavu ministarstva) u iznosu od 320.427,48 KM, što je u nadležnosti Kantonalnog ministarstva za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida*
 - *Nije u cijelosti uspostavljen sistem internih kontrola u dijelu obračuna, isplate plaća i naknada zaposlenih, obračuna i isplate naknada članovima komisija, kao i zaključivanje ugovora o djelu, ugovora o privremenim i povremenim poslovima i autorskih honorara.*
 - *Završni godišnji izvještaj (konsolidovani računovodstveni iskazi i računovodstveni iskazi budžetskih korisnika) za 2005. godinu završeni su 14.06.2006. godine i predati nadležnim institucijama, što je u suprotnosti sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.*
4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Budžeta Unsko-sanskog kantona za 2005. godinu, a zbog navoda datih u prethodnoj tački, ne daju istinit i fer pregled o poslovanju u toku godine i iskazanog stanja za godinu koja se završava na dan 31.12.2005. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA UNSKO-SANSKOG KANTONA
ZA 2005. godinu

1 UVOD

Unsko-sanski kanton (u daljem tekstu: Kanton), kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Unsko-sanskog kantona.

Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade.

Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, zavodi, uprave i ustanove u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje djelokrug rukovođenja kao i druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcioniranje. Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalnih zavoda, uprava i ustanova rukovode direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova i sredstva za rad općinskih službi za upravu kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i propisa utvrđuju se Budžetom Kantona.

2 OSVRT NA NALAZE PRETHODNE REVIZIJE

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu utvrđeno je da se po Izvještaju o izvršenoj reviziji za 2004. godinu postupilo u dijelu koji se odnosi na zatvaranje transakcijskih računa općinskih službi za boračko-invalidsku zaštitu na području Kantona i ustanova koje su u nadležnosti Kantonalnog ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta. Međutim, obzirom da je konačan Izvještaj o izvršenoj reviziji za 2004. godinu završen krajem decembra 2005. godine navedeno će imati utjecaja na poslovanje 2006. godine.

Kada je u pitanju usklađivanje knjigovodstvenog stanja imovine, potraživanja i obaveza sa stanjem utvrđenim popisom nije postupljeno po preporukama prethodne revizije. Također, nije riješen status obaveza prema Zavodu zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona koje je Vlada kantona potvrdila svojom odlukom. Nisu doneseni akti propisani Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole koje je donio Federalni ministar finansija. Evidentiranje vlastitih prihoda ne vrši se u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa trezora. Nisu poduzimane potrebne mjere niti su iscrpljene sve zakonske mogućnosti za naplatu vlastitih prihoda i datih pozajmica iz ranijih godina. Obračun i isplata naknada za putne troškove nisu usklađeni sa Uredbom o naknadama za putne troškove. I dalje pojedini korisnici u nedostatku planiranih sredstava po pojedinim pozicijama iste evidentiraju na drugim pozicijama. Nije uspostavljen adekvatan nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava doznačenih općinama, niti iste redovno izvještavaju resorno ministarstvo kako je to regulisano odlukama Vlade i Zakonom o izvršenju budžeta Unsko-sanskog kantona za 2005. godinu.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je, da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija izrazi mišljenje, o tome, da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa ukupnom važećom zakonskom regulativom i da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizijom se utvrđuje: da li su poduzete sve mjere za ubiranje i čuvanje javnih prihoda, da li su se nadležna ministarstva pridržavala zakonskih propisa i instrukcija, da li su isplate javnih rashoda i korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje. Također, cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, povećanje javne odgovornosti za zakonitost rada, kao i uspješno i efikasno obavljanje, odnosno provođenje postavljenih ciljeva. Revizija je obuhvatila procjenu organizacije i funkcionisanja sistema internih kontrola, procjenu imovinskog i finansijskog stanja Kantona, poslovanje Vlade, ministarstava i korisnika budžeta, provjeru izvršenja budžeta

za 2005. godinu, te finansijske transakcije i njihovu zakonsku usklađenost i dokumentovanost. Budući da je revizija obavljena na bazi uzorka, postoji mogućnost da neke pogreške i nepravilnosti ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje i davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje uslova za jačanje sistema internih kontrola.

4 NALAZI I PREPORUKE

4.1 *Sistem internih kontrola i nadzor nad upotrebom budžetskih sredstava*

Za obezbjeđenje dosljedne primjene zakonskih propisa i podzakonskih akata, kako u Kantonalnom ministarstvu finansija, koje je imalo posebnu ulogu u uspostavljanju Trezora i vođenju sistema Glavne knjige i neophodnih pomoćnih knjiga, tako i kod ostalih budžetskih korisnika, revizijom finansijskih izvještaja za 2005.godinu, konstatovano je da se u toku revidirane godine samo djelimično radilo na jačanju sistema internih kontrola i da ista i dalje nije uspostavljena na adekvatan način.

U cilju daljeg jačanja sistema upravne i računovodstvene kontrole u martu 2005, godine od strane Federalnog ministra finansija donijete su Smjernice za uspostavu i jačanje interne kontrole, kojih su se dužni pridržavati budžetski korisnici na svim nivoima vlasti u FBiH. Ovim smjernicama propisani su akti koje su budžetski korisnici trebali donijeti ili uskladiti sa zakonskim i drugim pozitivnim propisima do 30.06.2005. godine. Uvidom u dokumentaciju revizorski tim se nije mogao uvjeriti da su ove smjernice ispoštovane. U skladu sa važećim propisima za uspostavu efikasnog sistema internih kontrola odgovorni su ministri ministarstva i direktori zavoda, uprava i ustanova, s tim da Kantonalno ministarstvo finansija ima i ulogu nadzora nad korištenjem budžetskih sredstava, a u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Kantonalnog ministarstva finansija predviđena su tri stručna savjetnika za internu reviziju, kao samostalni izvršioци, koji su za svoj rad direktno odgovorni Ministru finansija. Zadatak istih je nadzor nad: izvršenjem zakonskih propisa, općih i pojedinačnih akata, normativa i standarda iz nadležnosti Kantonalnog ministarstva finansija, izvršenjem Budžeta Kantona, namjenskim i zakonskim korištenjem sredstava kod korisnika Budžeta i poduzimanje mjera i aktivnosti za otklanjanje nepravilnosti utvrđenih kod istih i izvršenje drugih poslova po nalogu ministra. Prema navedenom u okviru plana i programa rada Kantonalnog ministarstva finansija trebali su se predvidjeti i planski zadaci savjetnika za internu reviziju, a uz izvještaj o radu i izvršenje planskih zadataka istih. Nije prezentiran kako plan i program rada, tako i izvještaj o radu, iz kojeg bi se dijelom mogle sagledati aktivnosti na jačanju internih kontrola kod Kantonalnog ministarstva finansija i ostalih budžetskih korisnika. U toku 2005. godine savjetnici za internu reviziju su dijelom bili angažovani i po odlukama Premijera Vlade kantona, po kojim su sačinjeni izvještaji i date preporuke, ali nisu prezentirane povratne informacije da se po istim i postupilo.

Provedenom revizijom od strane Ureda za reviziju institucija u FBiH, konstatovano je da uspostavljeni sistem internih kontrola nije dovoljan u dijelu primjene zakonskih propisa kod planiranja budžeta Kantona, izvršenja i nadzora nad trošenjem budžetskih sredstava kod korisnika za koje su odgovorni Vlada, Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Kantonalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Kantonalno ministarstvo za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida i Kantonalno ministarstva zdravstva i socijalne politike. Važno je naglasiti da se prilikom izrade Budžeta USK-a za 2005. godinu nisu u potpunosti poštovali rokovi na izradu uputstava, smjernica i konačnog izvještaja o privrednoj i fiskalnoj politici i nacrtu Budžeta. Prilikom planiranja izdataka za materijal i usluge Uputstvom o načinu i elementima izrade Budžeta USK-a za 2005. godinu naloženo je da se ova sredstva planiraju na nivou sredstva iz prethodne godine umanjena za 5%, u što se revizorski tim nije mogao uvjeriti, obzirom da je iskazano povećanje ovih izdataka od 33,95% u odnosu na prethodnu godinu, a isti su prvobitno usvojenim budžetom planirani za 16,65% više u odnosu na izvršenje prethodne godine. Ostali dio rashoda i izdataka predviđen je na nivou prethodne godine, ali kako planiranje tako i ostvarenje u odnosu na prošlu godinu je bilo veće, što potvrđuje nepoštivanje navedenog .

Kod praćenja odluka Vlade u skladu sa usvojenim programima nije u potpunosti uspostavljen adekvatan sistem internih kontrola, vezano za realizaciju odluka i zaključaka Vlade i izvještavanje o utrošku sredstava po istim. Pored toga usvojeni programi i donesene odluke nisu usklađene sa Izmjenama i dopunama Budžeta

USK-a za 2005. godinu. Naime, provedenom revizijom u prethodnoj godini konstatovano je da su na nivou pojedinih ministarstva iskazani značajni iznosi na pozicijama sredstava u pripremi, potraživanjima i obavezama, a da ista nisu obuhvaćena redovnim godišnjim popisom, jer se prema obrazloženju nadležnih sumnja u osnovanost istih. U toku 2005. godine donesen je Zaključak Vlade kojim je imenovana Interresorna grupa, koja je imala zadatak da analizira i preispita stavke Izvještaja o redovnom popisu sredstava i obaveza i da zajedno sa odgovornim licima organa i ustanova predloži rješenja za otklanjanje uočenih nedostataka. Prema izjavama nadležnih navedeni zaključak se trebalo realizovati prije izrade godišnjeg obračuna za 2005. godinu, o čemu su date i preporuke od strane revizorskog tima u Izvještaju o izvršenoj reviziji za 2004. godinu. Treba naglasiti, **da je godišnji obračun za 2005. godinu sačinjen bez realizacije prethodnog zaključka i izvršenog usaglašavanja stanja imovine, obaveza i potraživanja, što upućuje da se iskazani rezultati poslovanja u toku godine i stanja na kraju godine ne mogu potvrditi.**

Potrebno je kod budžetskih korisnika u svim segmentima poslovanja osigurati donošenje i primjenu akata u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kojom bi se obezbijedila potpuna primjena zakonskih propisa, kako kod planiranja tako i kod izvršenja budžeta, uz adekvatan nadzor nad praćenjem namjenskog trošenja budžetskih sredstava.

4.2 Izrada i donošenje Budžeta

Budžet Unsko-sanskog kantona za 2005. godinu i Zakon o izvršenju budžeta Unsko-sanskog kantona za 2005. godinu donijela je Skupština 05.01.2005. godine i isti je objavljen u Službenom glasniku USK-a 10.02.2005. godine. Odluku o izmjenama i dopunama Budžeta USK-a za 2005. godinu Skupština Kantona je donijela 21.12.2005. godine. Važno je napomenuti da su i poslije usvojenih Izmjena i dopuna Budžeta donošene Odluke o unutrašnjoj preraspodjeli unutar korisnika i između korisnika budžeta i poslije isteka budžetske godine.

Sagledavajući proces izrade i donošenja budžeta za 2005. godinu utvrđeno je da pojedini korisnici prilikom planiranja tekućih izdataka nisu postupili u skladu sa Uputstvom o načinu i elementima izrade prijedloga zahtijeva za sredstva iz Budžeta Unsko-sanskog kantona za 2005. godinu, a što se posebno odnosi na planiranje izdataka za materijal i usluge i tekuće transfere. Kao i kod prethodnih revizija tako i ovom revizijom uočeno je da su i dalje prisutni nedostaci u planiranju budžeta.

Potrebno je da se kod izrade i donošenja Budžeta nadležni pridržavaju odredaba Zakona o budžetu u FBiH u dijelu zakonski utvrđenih rokova izrade i Smjernica i Uputstva za izradu i donošenje budžeta.

4.3 Prihodi

U Konsolidiranom godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2005. godinu iskazani prihodi, primici i finansiranje iznose 124.310.077,00 KM, što je u odnosu na plan manje za 0,15% ili 188.967,00 KM, a u odnosu na isti period prošle godine više za 0,65% ili 801.917,00 KM.

Struktura prihoda i primitaka je prikazana u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Opis	Budžet za 2005. godinu	Ostvareno u 2004. godini	Ostvareno u 2005. godini	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
Prihodi, primici i finansiranje (A+B)		124.499.044	123.508.160	124.310.077	99,85	100,65
A. Prihodi i primici od (1 do 4)		124.499.044	123.462.327	124.307.803	99,85	100,68
1.	Prihodi od poreza	105.568.737	105.589.704	104.987.397	99,45	99,43
1.1.	Porez na dobit pojedinaca i pred.	1.095.873	1.380.167	1.119.544	102,16	81,12
1.2.	Porez na plaće i radnu snagu	8.910.241	9.706.492	9.529.776	106,95	98,18
1.3.	Domaći porezi na dobra i usluge	60.464.804	94.411.295	60.060.431	99,33	63,62
1.4.	Prihod od indirektnih poreza	34.887.819	-	34.051.198	107,83	-
2.	Neporezni prihodi	18.878.307	17.791.336	18.543.604	98,23	104,23
3.	Potpore (grantovi)	2.000	69.437	2.000	100,00	2,88
4.	Kapitalni primici (prodaja opreme)	50.000	11.850	49.495	98,99	41,77
B. Finansiranje (5 do 6)		-	45.833	2.274	-	4,96
5.	Prilijene otpl. od pojednaca i preduz	-	45.833	2.274	-	4,96

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 18.543.604,00 KM, manji su u odnosu na plan za 1,77%, dok su u odnosu na prošlu godinu veći za 4,23%. U strukturi ove kategorije prihoda 83,76% odnosi se na prihode ostvarene po osnovu naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga koji su iskazani u iznosu od 15.531.677,00 KM. Ostatak ovih prihoda odnosi se na prihode naplaćene po osnovu novčanih kazni i prihode od poduzetničkih aktivnosti i imovine.

U okviru neporeznih prihoda na ime posebnih naknada i taksi (namjenski naplaćene naknade općekorisnih funkcija šuma, biološke reprodukcije, izdavanja dozvola i promet drvnih sortimenata, vodne i posebne vodoprivredne naknade i cestovne naknade) iskazan je iznos od 2.084.753,85 KM, što je u odnosu na plan više za 2,20% ili 44.817,00 KM i isto je zanemarljivo u odnosu na važnost i značajnost ove kategorije prihoda. U toku 2005. godine opće i posebne vodoprivredne naknade naplaćene su u iznosu od 243.346,41 KM, naknade za šume 462.702,87 KM i cestovne naknade 1.378.517,07 KM.

Prihodi od pružanja javnih usluga (vlastiti prihodi) evidentirani u okviru neporeznih prihoda iskazani su 6.067.334,52 KM, što je u odnosu na plan manje za 11,77%, a u odnosu na prošlu godinu više za 11,47%. Prelaskom na trezorski način poslovanja evidentan je rast ove vrste prihoda. U strukturi ove kategorije prihoda najveći dio iskazan je kod ustanova predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja za koje je nadležno Kantonalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta (3.925.221,20 KM), zatim kod Kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova (1.419.535,03 KM), kod Kantonalnog ministarstva zdravstva i socijalne politike odnosno Socijalno – pedagoške životne zajednice (191.757,84 KM).

Evidencija vlastitih prihoda kod svih korisnika nije u potpunosti usklađena sa Uputstvom o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa trezora, niti se ista evidentira u pomoćne knjige prilikom ispostavljanja faktura za isporučenu robu ili usluge, što je posebno izraženo kod ustanova obrazovanja. Nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se moglo potvrditi da se od strane nadležnih ministarstva poduzimaju aktivnosti u cilju adekvatnog planiranja vlastitih prihoda, poboljšanja kontrole naplate i namjenskog trošenja istih za svrhe za koje su i planirani.

Prihodi od vlastite djelatnosti za koje je nadležno Kantonalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta ustanove predškolskog obrazovanja ostvarile su prihode u iznosu od 749.919,39 KM, osnovnog 135.571,44 KM, srednjeg 740.341,12 KM, visokog 2.238.925,10 KM i kulture 28.116,20 KM. Budžetom su planirana sredstva na ovim ustanovama u iznosu od 5.129.554,00 KM i u odnosu na plan ostvarena su sa 76,52%. Najveći pad planiranih prihoda je kod ustanova osnovnog obrazovanja, gdje su vlastiti prihodi planirani u iznosu od 481.363,00 KM i predškolskog obrazovanja u iznosu od 1.297.528,00 KM, što upućuje na zaključak da isti nisu realno planirani ili nisu poduzimane potrebne aktivnosti na naplati istih. Budžetski korisnici su donijeli potrebne pravilnike i nadležno ministarstvo je donijelo Odluku o uvjetima i kriterijima raspodjele sredstava ostvarenih vanrednom djelatnošću odgojno-obrazovnih ustanova po kojoj se 40% odnosi na troškove, a 60% za ostale potrebe škole. Vlada USK je 20.10.2004. godine donijela Odluku o usvajanju Prijedloga visine upisnine i ostalih davanja redovnih i vanrednih studenata Univerziteta u Bihacu.

Vlastiti prihodi kod Kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova iskazani su u iznosu od 1.419.535,03 KM i isti se odnose na prihode od izvršenih usluga pratnje novca i specijalnih tereta, naplaćenih usluga za polaganje vozačkih ispita i izdatih ličnih dokumenata i putnih isprava. Prema prezentiranim evidencijama ministarstva, potraživanja za izdate lične karte i vozačke dozvole u periodu od 01.01-31.12.2005. godine od Ministarstva civilnih poslova – Direkcija za implementaciju projekta CIPS iznose 322.521,80 KM.

Kapitalni primici su najvećim dijelom ostvareni kod Kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova (44.270,00 KM) i isti se odnose na prodaju stalnih sredstva. Prodaja je izvršena na osnovu Odluke Vlade USK-a od 23.06.2005. godine kojom je data saglasnost ovom ministarstvu za prodaju materijalno-tehničkih sredstava putem javne licitacije (18 motornih vozila, 2 motocikla i 2 metalna kontejnera).

Potrebno je evidentiranje vlastitih prihoda vršiti u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa trezora.

Potrebno je planiranje primitaka od pozajmljivanja vršiti na osnovu relevantne dokumentacije i poduzimati adekvatne mjere za naplatu datih pozajmica.

4.4 Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Ukupni rashodi i izdaci u 2005. godini u konsolidovanom godišnjem obračunu iskazani su u iznosu od 123.902.465,00 KM i odnosu na plan manji su za 3,67%.

Struktura iskazanih rashoda sa procentom odstupanja u odnosu na plan prikazana je u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Opis	Budžet za 2005. godinu ¹	Ostvareno u 2004. godini	Ostvareno u 2005. godini	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
UKUPNO (A+ B)		127.806.075	119.144.700	123.902.465	96,95	103,99
A. UKUPNO IZDACI (I+II)		127.806.075	119.144.700	123.902.465	96,95	103,99
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d+e)		120.172.120	111.554.930	116.689.569	97,10	104,60
a.) Plaće i naknade troškova zaposlenih (od 1 do 2)		69.216.799	72.888.689	68.734.011	99,30	94,30
1.	Bruto plaće i naknade	57.821.143	58.227.896	57.652.131	99,71	99,01
2.	Naknade troš. zaposl. i skupštinskih zastupn.	11.395.542	13.909.358	11.081.880	97,25	79,67
	Obaveze iz prethodne godine	-	751.435	-	-	-
b) Doprinosi poslodavca (= 3)		7.021.000	7.177.435	6.982.879	99,46	97,29
3.	Doprinosi poslodavca	7.021.000	7.177.756	6.982.879	99,46	97,29
c) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		21.348.807	15.307.373	20.503.515	96,04	133,95
4.	Putni troškovi	880.033	801.033	818.471	93,00	102,18
5.	Izdaci za energiju	2.234.708	2.043.914	2.143.037	95,90	104,85
6.	Izdaci za komunalne usluge	1.705.524	1.623.285	1.610.522	94,43	99,21
7.	Nabavka materijala	1.588.708	1.387.405	1.340.807	84,40	96,64
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	890.928	710.017	861.519	96,70	121,34
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	132.626	283.681	129.843	97,90	45,77
10.	Izdaci za tekuće održavanje	3.582.831	3.780.043	3.491.470	97,45	92,37
11.	Izdaci za osiguranje, bankarske usluge	193.285	201.665	173.140	89,58	85,86
12.	Ugovorne usluge	10.140.164	4.485.330	9.934.706	97,97	121,49
d) Tekući grantovi (od 13 do 17)		22.502.019	16.102.715	20.385.669	90,59	126,60
	Tekuća rezerva	250.000	-	-	-	-
13.	Grantovi drugim nivoima Vlade (općine)	1.937.300	2.473.000	1.963.300	101,34	79,39
14.	Grantovi pojedincima	4.715.694	7.230.490	4.426.104	93,86	61,21
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	4.298.645	4.829.924	4.340.402	100,97	89,87
16.	Subvencije javnim preduzećima	951.850	1.238.702	955.872	100,42	77,17
17.	Ostali grantovi (povrati poreza)	10.348.530	330.599	8.699.991	84,07	2.631,58
e) Izdaci za kamate i ostale naknade (18)		83.495	78.397	83.495	100,00	106,50
18.	Kamate na domaće pozajmljivanje	83.495	78.397	83.495	100,00	106,50
II KAPITALNI IZDACI (19 + 24)		7.633.955	7.589.770	7.212.896	94,48	95,03
f) Izdaci za nabavku stalnih sredst. (od 19 do 22)		5.882.549	5.430.888	5.487.791	93,29	101,05
19.	Nabavka građevina	17.500	-	12.410	71,03	-
20.	Nabavka opreme	1.333.745	767.266	997.381	74,78	129,99
21.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	415.300	358.017	410.168	98,76	114,57
22.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	4.116.004	4.305.605	4.067.812	98,83	94,48
g) Kapitalni grantovi (23+24)		1.751.406	2.158.882	1.725.105	98,50	79,91
23.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	1.221.406	1.218.810	1.221.405	100,00	100,21
24.	Kapitalni gran. pojedinc. i neprof. organiz.	530.000	940.072	503.700	95,04	53,58

¹ U koloni 3 iskazani su podaci u kojima su sadržene i odluke o preraspodjelama koje su donesene poslije Izmjena i dopuna Budžeta za 2005. godinu, a i poslije isteka budžetske godine.

4.4.1 Tekući izdaci

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 68.734.011,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 0,70% a u odnosu na prošlu godinu manje za 5,70%. Isplata navedenog iznosa odnosi se na sve korisnike čije finansiranje se vrši iz Budžeta Kantona.

Budžet Kantona za 2005. godinu usvojen je na bazi 5.610 uposlenika, a prema evidencijama za obračun plaća i Računovodstvenom iskazu Posebni podaci o plaćama na nivou Kantona na dan 31.12.2005. godine iskazano stanje uposlenih je 5.400.

Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika iskazane su u iznosu od 11.081.880,25 KM i u odnosu na prošlu godinu manje su za 20,33%, a u odnosu na plan za 2,75%. Najveći dio ovih naknada odnosi se na izdatke za topli obrok (8.952.103,00 KM), regres za godišnji odmor (953.808,60 KM), pomoć u slučaju smrti i teže bolesti (425.252,85 KM) i prevoz na posao i sa posla (198.759,56 KM). Obračun i isplata ovih naknada regulisana je Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koje nemaju karakter plaća i koja u pojedinim slučajevima nije propisala način ostvarenja ovih naknada i uslove ostvarenja iste (naknada za prijevoz na posao i sa posla, naknada za troškove obrazovanja i usavršavanja, naknada sa slučaj teže invalidnosti ili teže bolesti i dr.). Uvidom u dokumentaciju kod naknada za pomoć u slučaju smrti i teže invalidnosti rukovodioci organa su izdavali rješenja, odnosno stvarali obaveze (Služba za stručne i zajedničke poslove Vlade i kantonalnih organa uprave) ne vodeći računa o planiranim sredstvima. Napominjemo da nastale obaveze nisu evidentirane u revidiranoj godini, što dovodi u pitanje potvrđivanja iskazanih izdataka na ovoj poziciji. Također, priložena dokumentacija za rješavanje naknada nije jednoobrazna, tako da se ne može potvrditi opravdanost donošenja rješenja o isplati.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 20.503.515,00 KM i u odnosu na plan su manji za 3,96% a u odnosu na prethodnu godinu su veći za 5.196.142,00 ili 33,95%. Smjernicama i ciljevima fiskalne politike u 2005. godine planirano je da materijalne troškove ne treba povećavati već planirati na prošlogodišnjem nivou umanjenom za 5%. Međutim, usvojenim budžetom ovi izdaci u odnosu na prošlu godinu planirani su više za 39,47% ili 6.041.434,00 KM, što u konačnici pokazuje da prilikom predlaganja budžeta nisu ispoštovani usvojeni Okviri fiskalne politike i smjernice na osnovu kojih se trebao uraditi Budžet.

Naknade za putne troškove iskazane su u iznosu od 818.471,16 KM i u odnosu na plan realizovane su sa 93%, a dok su istovremeno u odnosu na prošlu godinu veće za 2,18 %. Ustanove visokog obrazovanja ove izdatke iskazale su 492.784,41 KM i 60,21% učestvuju u ovim troškovima, zatim Služba za stručne i zajedničke poslove Vlade i kantonalnih organa uprave 60.544,00 KM i Kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova 36.772,50 KM. Ova tri budžetska korisnika u ovim troškovima učestvuju sa 72,10 %. Revizorski tim se nije mogao uvjeriti da su u svim slučajevima putni nalozi pravdani na vrijeme i da su poduzimane sve mjere za naplatu ili pravdanje akontacija iz ranijih godina, što dovodi u pitanje realnost iskazanih izdataka.

Izdaci za telefonske i poštanske usluge koji su u sastavu izdataka za komunalne usluge iskazani su u iznosu od 1.294.948,86 KM i u ukupnim izdacima za materijal i usluge učestvuju 6,32%. Za kontrolu i ograničenje ovih izdataka utvrđena je visina mjesečnih troškova za službene mobilne telefone koji se priznaju određenoj kategoriji rukovodećih službenika i uposlenih na nivou Kantona.

Unajmljivanje imovine i opreme u pojedinim slučajevima vršeno je po ugovorima koji su zaključeni sa fizičkim licima u ranijem periodu.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 151.144,83 KM. Od strane korisnika nisu donesene procedure iz kojih bi se moglo potvrditi tko, kada i do kojeg iznosa ima pravo korištenja sredstava reprezentacije.

Potrebno je da organi uprave u svim segmentima izdataka za materijal i usluge iste planiraju u skladu sa usvojenim smjernicama i važećim zakonskim propisima, preispitaju opravdanost ranije zaključenih ugovora i donesu potrebna podzakonska akta za regulisanje izdataka za materijal i usluge.

Ugovorene usluge predstavljaju značajnu stavku u okviru izdataka za materijal i usluge i iskazane su u iznosu od 9.934.706,00 KM, a u strukturi istih učestvuju sa 48,45%. U odnosu na prošlu godinu ove usluge

su veće za 26,60%, a u odnosu na plan manje za 2,03%. Međutim, usvojenim budžetom ovi izdaci u odnosu na prošlu godinu planirani su više za 126,07% ili 5.654.834,00 KM.

Najvećim dijelom ove usluge se odnose na izdatke za: zatezne kamate za kašnjenje u plaćanje obaveza (4.653.197,83 KM), troškove spora (1.234.283,62KM), po osnovu ugovora o djelu (1.481.065,10 KM), porez na usluge po osnovu ugovora o djelu (609.554,18 KM) i ostale nespomenute usluge (477.671,70 KM). Ove usluge u bruto iznosu su iskazane 8.455.772,00KM KM i u ugovorenim uslugama učestvuju sa 85,11%.

Po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima isplaćeno je u neto iznosu 1.481.065,10 KM, od čega se na ustanove visokog obrazovanja odnosi 877.376,67 KM ili 59,24% (plaćanje naknada za vanredne ispite i redovne nastave za spoljne saradnike) i ustanove srednjeg obrazovanja 461.830,77 KM ili 31,18%. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da osnov angažovanja spoljnih saradnika različit u dijelu zaključivanja ugovora i isplaćenih naknada za izvršeni posao. Također uz naloge za isplatu naknada u svim slučajevima nisu podnošeni izvještaji kako spoljnih saradnika tako i članova komisija o realizovanim ugovorenim poslovima, što dovodi u pitanje osnovanost i opravdanost angažovanja na istim, obzirom na zakonski utvrđenu djelatnost korisnika. Dio isplata se odnosi na isplate naknada članovima komisija za polaganje stručnih ispita i izdavanja odobrenja za rad koji je u okviru redovne djelatnosti budžetskog korisnika i iste se isplaćuju po rješenjima koja donose rukovodioci.

Vlada Kantona nije donijela propis o načinu obrazovanja i visini naknada za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela koja obrazuje Vlada i rukovodioci kantonálnih organa državne uprave. Navedenim propisom trebalo bi se regulisati, za koje vrste poslova i zadataka se može obrazovati komisija, način obrazovanja iste, sadržaj akta o obrazovanju komisije ili tijela, rok na koji se može obrazovati i pravo sa kriterijima za utvrđivanje visine pripadajuće naknade. Ovim propisom bi trebalo regulisati, da prihvatanjem izvještaja o radu komisije ili tijela od strane Vlade ili rukovodioca koji je obrazovao istu, može smatrat da su poslovi i zadaci završeni, koji bi bio osnov za plaćanje naknade.

U okviru ugovora o privremenim i povremenim poslovima zaključivani su i ugovori za održavanje redovne nastave na Biotehničkom fakultetu u Bihaću. Uz isplate nisu prezentirani izvještaji o izvedenoj nastavi. Na istom fakultetu za održavanje mrežnog servera i mrežnih servisa također je zaključen ugovor o privremenim i povremenim poslovima sa stranim državljaninom i isti je produžavan svaka tri mjeseca, što je u suprotnosti sa važećim zakonskim propisima. Nije prezentiran način izbora dobavljača za vršenje navedenih usluga, niti su uz isplate podnošeni izvještaji o izvršenom poslu.

Prezentirani ugovori o autorskom honoraru i privremenim i povremenim poslovima, koje su dekani Pravnog i Pedagoškog fakulteta zaključili sa izvršiocima i koji se odnose se na različite vrste poslova (izvođenje redovne nastave i poslova iz okvira redovne nastave, učešće u raznim komisijama, učešće u radu upravnog odbora i sl.) u svim slučajevima nemaju zakonom propisane elemente koje treba da sadrže ugovori (datum potpisivanja ugovora, rok završetka ugovorenih poslova, mjesto i adresa izvršioca posla i dr.) niti se za iste može potvrditi da u svim slučajevima predstavljaju autorsko djelo.

Na poziciji autorskih honorara iskazan je iznos od 99.111,47 KM i isti se odnosi na ustanove visokog obrazovanja za koje je nadležno Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju isplate za autorske honorare su vršene bez adekvatnog nadzora. **Uz isplate nisu prezentirani izvještaji o izvršenom poslu. U pojedinim slučajevima ugovorima nisu utvrđeni rokovi završetka posla, što je posebno izraženo kod Pravnog i Tehničkog fakulteta u Bihaću. Ugovor o finansiranju i realizaciji naučnoistraživačkog projekta zaključen između Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke i Tehničkog fakulteta Bihać ugovorni organ (ovlašteno lice) potpisao je i za nosioca projekta i voditelja projekta. Napominjemo, da i bez obzira što je ovaj fakultet nosilac projekta i da isti ima troškove po projektu, na ovaj ugovor se ne primjenjuju Pravila fakulteta o izuzimanju određenog procenta od doznačenih sredstava na račun nosioca projekta za bilo koju namjenu. Iz prezentiranih pojedinačnih ugovora o obavljanju autorskog rada na naučnoistraživačkom projektu koji je Fakultet zaključio sa izvršiocima posla ne može se potvrditi način raspodjele sredstva iz osnovnog ugovora obzirom da nisu razgraničeni poslovi nosioca projekta, voditelja projekta i izvršioca posla, jer se nosilac posla (ovlašteno lice) javlja istovremeno i kao izvršilac posla. Revizorski tim se nije mogao uvjeriti da je nadležno ministarstvo obezbjedilo potreban nadzor i kontrolu kod isplate ovih sredstava, niti je poduzimalo bilo kakve aktivnosti po istom.**

Na kategoriji ostalih usluga evidentirane su različite vrste usluge od kojih je značajan iznos iskazan na poziciji Kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova (195.692,50 KM), ustanova visokog obrazovanja (40.010,79 KM) i Službi za stručne i zajedničke poslove Vlade i kantonalnih organa uprave (27.671,74 KM). Važno je napomenuti da su na ovoj kategoriji rashoda evidentirani i izdaci koji su trebali biti evidentirani na drugim pozicijama, kao što su autorski honorari, ugovori o djelu, ugovori o povremenim i privremenim poslovima, naknade članovima raznih komisija, izdaci za troškove materijala i drugo. Prema obrazloženju nadležnih ovakav način evidentiranja se vršio u slučajevima nepostojanja raspoloživih sredstva na propisanim pozicijama i ne dostavljanja osnovanih i dokumentovanih operativnih mjesečnih planova.

Potrebno je da se preispita opravdanost zaključivanja ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima i ugovora autorskom honoraru i da nadležno ministarstvo osigura adekvatan nadzor i kontrolu isplate naknada po istim.

Potrebno je od strane nadležnih donijeti propis o načinu obrazovanja i visini naknada za rad stručnih komisija i radnih tijela koja obrazuje Vlada kantona i rukovodioci kantonalnih organa državne uprave, uzimajući u obzir zakonom utvrđenu djelatnost ministarstava i nižih potrošačkih jedinica koje spadaju u njihovu nadležnost.

Izvršiti uvid u izdatke iskazane na poziciji «ostalih usluga», preispitati osnovanost i opravdanost istih te poduzeti potrebne mjere.

4.4.2 Tekući transferi

Tekući transferi učestvuju sa 16,55% u ukupnim rashodima i izdacima Kantona i iskazani su u iznosu od 20.503.515,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 845.292,00 KM (ili 3,96%), a u odnosu na prošlu godinu više za 5.196.142,00 KM (ili 33,95%). Razlog ovog povećanja su sudska izvršenja koja su realizovana tokom revidirane godine, a ista su planirana Izmjenama i dopunama Budžeta u iznosu od 10.177.917,00 KM, a realizovana 8.385.532,62 KM. U strukturi sudskih izvršenja najvećim dijelom (75,78%) učestvuju Kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova (3.335.860,98 KM) i ustanove osnovnog obrazovanja (3.035.129,65 KM).

Skupština USK-a je Odlukom od 24.05.2004.godine rasporedila planirana sredstva po općinama u iznosu od 1.730.000,00 KM (doznačila 1.680.000,00 KM) i predvidjela da se ista sredstva i u istim iznosima i za istu namjenu planiraju Budžetom za 2005.godinu. Na osnovu ove odluke Vlada kantona je pojedinačnim odlukama za svaku općinu odredila namjenu utroška sredstava, kojim su općine zadužene da provedu potrebne procedure za realizaciju sredstava i po završetku posla dostave izvještaje. **Za realizaciju i nadzor transfera zaduženi su Kantonalno ministarstvo finansija i Kantonalno ministarstvo privrede. Do završetka revizije izvještaji o utrošku sredstava nisu dostavljeni od strane općina niti smo se mogli uvjeriti da su nadležna ministarstva osigurala adekvatan nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava.**

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja ministarstava koja su nadležna za realizaciju tekućih transfera, iz okvira zakonom utvrđene djelatnosti, konstatovano je da određeni broj ministarstava u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta Unsko-sanskog kantona za 2005. godinu nije vršio adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem odobrenih i isplaćenih sredstava i izvještavao Vladu o utrošku istih u skladu sa usvojenim programima i odlukama Skupštine i Vlade kantona, **što je posebno izraženo kod Vlade USK-a – Kantonalnog ministarstva privrede, Kantonalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Kantonalnog ministarstvo za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida.** Na navedeno je ukazano i u prethodnim revizijama, ali ne može se potvrditi da su poduzimane mjere u potpunosti dale zadovoljavajuće rezultate.

I u toku 2005. godine, kao i ranijih godina, jedna te ista vrsta ovih transfera (transferi pojedincima i neprofitnim organizacijama) javljaju se po istom osnovu kod Kantonalnog ministarstva za zdravstvo i socijalnu politiku i Kantonalnog ministarstva za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida što dovodi do povećanja troškova prilikom distribucije sredstava i otežava nadzor nad namjenskim korištenjem istih.

4.4.2.1 Tekući transferi - Ministarstvo za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida

Kantonalno ministarstvo za pitanja boraca i ratnih vojnih invalida na poziciji tekućih transfera iskazalo je iznos od 2.936.908,00 KM što čini 14,41 % ove vrste izdataka i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 33,69%. Na ime transfera drugim nivoima vlasti doznačeno je 73.500,00 KM (za obilježavanje značajnih datuma), pojedincima 791.980,52 KM i neprofitnim organizacijama 2.071.427,48 KM.

Transferi pojedincima isplaćeni su u vidu raznih pomoći, pomoći u školovanju socijalno ugroženih, stipendija i zdravstvenog osiguranja boračke populacije. Odlukom Vlade od 24.08.2005.godine pomoć za školovanje socijalno ugroženih boračkih populacija sredstva su raspoređena na sedam udruženja u iznosu od 120.000,00 KM i koja su o utrošku istih trebala dostaviti izvještaj nadležnom ministarstvu. **Novčane pomoći za liječenje odobravane su od strane ministra bez utvrđenih kriterija na osnovu zahtjeva korisnika, a u pojedinim slučajevima i bez prateće relevantne dokumentacije.** Izdaci za vojne invalidnine, ranjene borce i porodice odnose se na plaćanje zdravstvenog osiguranja po rješenjima Zavoda zdravstvenog osiguranja USK-a bez usaglašavanja istih između zavoda i ministarstva. Doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje za boračku populaciju iskazan je u iznosu od 221.980,52 KM i isti se odnosi za period januar – septembar 2005. godine, iako su navedeni izdaci stvoreni za cijelu budžetsku godinu što znači da nisu evidentirani za period oktobar – decembar 2005. godine u iznosu od 86.006,40 KM.

Transfer za izgradnju stanova boračkoj populaciji u iznosu od 1.283.400,00 KM izvršen je putem Kantonalnog fonda za izgradnju stanova za članove porodica šehida i poginulih boraca, ratnih vojnih invalida, demobilisanih boraca i prognanih osoba (u daljem tekstu «Fond») koliko je i planirano. Izvještaj o radu Fonda za 2005. godinu Vlada je prihvatila 12.04.2006. godine i uputila Skupštini kantona na razmatranje, koji je usvojen 27.04.2006. godine. **Na osnovu uvida u Izvještaj o radu Fonda za 2005. godinu, nismo se mogli uvjeriti u način dodjele sredstava i da je za ista obezbjeđen adekvatan nadzor, kako od strane neovisnog organa uprave Fonda, tako i od strane resornog ministarstva. Po prethodnom revizorskom izvještaju data je preporuka da se od strane nadležnih utvrde procedure u dijelu planiranja sredstva za rad i izvještavanje o radu Fonda, međutim uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je nastavljena praksa ranijih godina, što znači da se nije postupilo po navedenoj preporuci.**

Sa pozicije Kantonalnog ministarstva za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida, doznačeno je 320.427,48 KM na transakcijske račune (koji nisu u sastavu Jedinog računara trezora) Odjeljenjima boračko-invalidske zaštite općina na području Kantona, koja su u stvari organizacione jedinice ministarstva i ista su evidentirana kao grant neprofitnim organizacijama. Ova sredstva su se koristila za troškove rada odjeljenja i jednokratne novčane pomoći koje su isplaćivane po aktima načelnika odjeljenja. **Iz prezentiranih izvještaja rada odjeljenja, ne može se potvrditi transparentnost trošenja doznačenih sredstva, kao i svrha i opravdanost stvaranja pojedine vrste izdataka (putni troškovi, pomoći i dr.). Prema prezentiranim potvrdama od strane nadležnih banaka transakcijski računi općinskih odjeljenja za boračko-invalidsku zaštitu su zatvoreni.**

Odlukama Vlade regulisano je, da će korisnici o utrošku odobrenih sredstava podnijeti izvještaj nadležnom ministarstvu, koje će o istom izvijestiti Vladu. Ministarstvo je 04.04.2006.godine dostavilo Izvještaj o utrošenim sredstvima raspoređenim pojedincima i neprofitnim organizacijama u kome je navelo da je 01.04.2005.godine formirana Komisija za praćenje namjenskog trošenja sredstava. Uz izvještaj su dostavljeni samo pojedinačni izvještaji udruženja, bez adekvatne i stvarne analize i nadzora od strane komisije i resornog ministarstva. Ovakav izvještaj Vlada je 18.04.2006.godine i usvojila.

Potrebno je da Kantonalno ministarstvo za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida izvrši uvid u izdatke za tekuće transfere, izvrši analizu istih, obezbjedi adekvatan nadzor i poduzme odgovarajuće mjere.

4.4.2.2 Tekući transferi - Ministarstvo zdravstva i socijalne politike

Kantonalno ministarstvo zdravstva i socijalne politike na poziciji tekućih transfera iskazalo je iznos 4.360.951,96 KM, koliko je i planirano Izmjena i dopunama budžeta za 2005. godinu. U ukupnim izdacima ovi izdaci učestvuju 21,39 %. Isplate istih se odnose na transfere pojedincima, neprofitnim organizacijama i subvencije javnim preduzećima. Napominjemo da je u prethodnoj godini za ove transfere utrošeno 7.303.210,70 KM. Prema obrazloženju nadležnih zbog realizovanih sudskih izvršenja za ove

transfere nije bilo dovoljno sredstava (bez obzira na zakonsku obavezu) i iste su evidentirane za period januar – avgust 2005. godine (koliko su isplaćene do 15.11.2005. godine). Ostatak neizmirenih obaveza po ovom osnovu planiran je Budžetom za 2006. godinu.

Na ime beneficija za socijalnu zaštitu iskazan je iznos od 3.268.538,39 KM koliko je Izmjenama i dopunama Budžeta i planirano. Napominjemo da je prvobitno usvojenim Budžetom za ovu kategoriju izdataka planirano je 4.416.000,00 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji ovi izdaci su iskazani u manjem iznosu za 1.433.476,48 KM i isti se odnose na stvorene obaveze za period septembar – decembar 2005. godine. U strukturi ovih davanja evidentirane su i isplate duga iz prethodnih godina u iznosu od 222.342,50 KM.

Naprijed navedeno ukazuje da izdaci nisu evidentirani u periodu u kojem su i nastali što je suprotno važećim zakonskim propisima i što u konačnici utiče na istinitost i tačnost iskazanih rezultata poslovanja.

U skladu sa važećim zakonskim propisima a u cilju obezbjeđenja adekvatnog nadzora nad namjenskim trošenjem tekućih transfera za koje je nadležno ovo ministarstvo, početkom 2005. godine Ministar je donio Odluku o imenovanju komisije za praćenje namjenskog utroška sredstva-beneficija socijalne zaštite, koja se raspoređuju Centrima za socijalni rad na području Kantona. Odlukom su precizirani zadaci komisije i istoj je naloženo da u skladu sa sačinjenim programom rada uskladi svoje aktivnosti u cilju praćenja namjenskog trošenja sredstva i primjene zakonskih propisa. Komisija je donijela Program rada kojim je regulisala svoje aktivnosti kako u obimu posla također i u vremenu obilaska i kontrole Centara za socijalni rad. Prezentirana je dokumentacija o izvršenoj kontroli svih centara kao i preporuke istim u daljem radu.

Vlada je 24.02.2005.godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava za grant raseljenim licima kojim je planirala utrošak istih po mjesecima za alternativni smještaj u iznosu od 300.000,00 KM i alternativni nužni hitni smještaj – zbrinjavanje 50.000,00 KM, dok su planirana sredstva rebalansom iznosila 235.500,00 KM (a da nije izvršena izmjena navedene Odluke o usvajanju programa utroška sredstava) koliko je i utrošeno za ove potrebe.

Na osnovu Odluke Vlade o usvajanju Programa utroška sredstava neprofitnim organizacijama na USK-u i pojedinačnih odluka Vlade za ove potrebe doznačeno je 188.800,00 KM (kantonalnim invalidnim udruženjima, udruženju penzionera USK, udruženje Žena sa Une, Crvenom krstu i Zavodu za javno zdravstvo). **Iz prezentirane dokumentacije, koja je po formi i sadržaju veoma različita ne može u potpunosti sagledati način planiranja i trošenja budžetskih sredstava doznačenih kantonalnim invalidnim udruženjima i ustanovama iz oblasti zdravstva koji su ova sredstva koristili za različite vrste programa i projekata jer nisu prezentirani izvještaji.**

Dug Kantonalnog ministarstva zdravstva i socijalne politike po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje za period od 1999 do 2003. godine koji je Vlada kantona 27.08.2004.godine prihvatila prema evidenciji Zavoda zdravstvenog osiguranja u iznosu 6.189.169,62 KM nije evidentiran ni u toku 2005. godine niti je po istom sačinjen Protokol između Kantonalnog ministarstva zdravstva i socijalne politike, Kantonalnog ministarstva finansija i Zavoda zdravstvenog osiguranja. Prema informacijama nadležnih u resornim ministarstvima i Vladi kantona navedeni protokol nije sačinjen, niti su obaveze evidentirane u Glavnoj knjizi trezora. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju po ovom pitanju u toku 2005.godine nije se ništa uradilo, niti je ispoštovana preporuka iz prethodnog revizorskog izvještaja.

Potrebno je da se u cilju namjenskog trošenja sredstava, i dalje osigurava nadzor nad isplaćenim tekućim transferima.

U cilju istinitog i objektivnog iskazivanja rezultata poslovanja rashode iskazivati u periodu u kojem su i nastali.

Potrebno je da se dugovanje koje je Odlukom Vlade prihvaćeno kao dug prema Zavodu zdravstvenog osiguranja evidentira i planira budžetom ili preispita i utvrdi pravo stanje.

4.4.2.3 Tekući transferi - Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

U okviru tekućih transfera za koje je nadležno Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva utrošeno je 1.024.021,82 KM, što je u okvirima usvojenog rebalansa budžeta.

Na ime transfera neprofitnim organizacijama (pretvorba nepoljoprivrednog zemljišta u poljoprivredne svrhe) iskazan je iznos od 400.000,00 KM (koliko je i planirano). Dio ovih sredstva u iznosu od 391.162,00 KM evidentiran je na osnovu zahtjeva Kantonalnog ministra ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva od 30.01.2006. godine, kojim je naloženo da se planirana i raspoloživa, a neutrošena sredstva ukalkulišu u rashode 2005. godine, obzirom da su za ista stvorene obaveze. Naime, Odlukom Vlade od 29.06.2005. godine prihvaćen je prijedlog Kantonalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva o odobravanju realizacije projekta «Osposobljavanje poljoprivrednog zemljišta - sanacija sjeverno-lateralnog kanala Klokoti-Papari-Muslići na području općine Bihać» u iznosu od 660.651,42 KM iz sredstava prikupljenih po osnovu promjene namjene poljoprivrednog zemljišta. Na osnovu navedene odluke Ministarstvo je zaključilo ugovor 27.01.2006.godine sa nosiocem posla Fondom za komunalnu djelatnost infrastrukturu Bihać, koji je za izvođenje navedenih radova 26.01.2006.godine zaključio ugovor sa doo «Ikić-comerc» Bihać na iznos od 567.675,18 KM. **Obzirom da su navedene obaveze nastale u 2006.godini revizorski tim ne može potvrditi iskazano stanje ove vrste izdataka, niti osnovanost evidentiranja istih obzirom da je ugovor o realizaciji sredstva zaključen u 2006. godini, pogotovu ako se ima u vidu da se radi o sredstvima čija je namjena zakonski utvrđena. Također nismo se mogli uvjeriti u transparentnost trošenja namjenski naplaćenih sredstva jer Vlada nije donijela programa o utrošku istih za 2005. godinu u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta USK- a za 2005. godinu. Nisu prezentirani izvještaj o utrošku namjenskih sredstva iz prethodne godine, što znači da se nije postupilo po preporukama prethodnog revizorskog izvještaja imajući u vidu da su sredstva doznačena krajem godine i da su prema obrazloženju nadležnih radovi bili u toku.**

Na ime tekućih transfera u vidu subvencija javnim preduzećima iskazan je iznos od 482.163,82 KM koji se odnosi na podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji i 119.858,00 KM za zdravstvenu zaštitu životinja. U skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta USK-a Vlada je 24.03.2005. godine donijela Odluku o vrsti, osnovnim kriterijima i načinu ostvarivanja novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji iz Budžeta USK-a za 2005.godinu, kojom je za iste planirano 700.000,00 KM. Navedeni iznos rebalansom je smanjen na 500.000,00 KM, a da istovremeno nije izmijenjena odluka. Odlukom je regulisano da se podrška ostvaruje u skladu uputstvima koje propisuje resorni ministar, a da nadzor nad provođenjem i realizacijom iste vrši resorno ministarstvo u saradnji sa Poljoprivrednim zavodom i Ministarstvom finansija svako u okviru svojih nadležnosti i da Vladu Kantona šestomjesečno izvještaju o realizaciji podrške. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da ministarstvo nije dostavljalo potrebne izvještaje Vladi. Za subvencije za zdravstvenu zaštitu životinja utrošeno 119.858,00 KM i u okviru koji su i sredstva doznačena od Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva na osnovu Odluke od 27.06.2005.godine u iznosu od 34.200,00 KM za vršenje dijagnostičkog ispitivanja stada. Isplate naknada za ubijene ili zaklane životinje i uništene predmete tokom provođenja navedenih mjera vršena je na osnovu pojedinačnih rješenja donesenih od strane ministra.

Izvještaj o utrošku novčanih sredstava za realizaciju poticajnih mjera u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i zdravstvenoj zaštiti životinja koja su isplaćena iz Budžeta kantona za 2005. godinu resorno ministarstvo nije podnijelo Vladi, niti je od strane ministarstva i Poljoprivrednog zavoda obezbjeđen adekvatan nadzor nad utroškom istih.

U sastavu Kantonalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je Kantonalna uprava za šumarstvo za koju se ne može potvrditi da je obavljala poslove u skladu sa Zakonom o šumama u dijelu koji se odnosi na namjensko ubiranje i raspolaganje sredstvima od naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma i za proširenu biološku reprodukciju šuma, obzirom da su prihodi po ovom osnovu iskazani svega u iznosu od 462.702, 87 KM i za iste u toku 2005. godini nije urađen program namjenskog utroška, niti su rezervisana za naredni period u skladu sa pomenutim Zakonom.

Potrebno je da resorno ministarstvo u skladu sa važećom zakonskom regulativom i podzakonskim aktima planira, ubire, evidentira, raspoláže i vrši nadzor nad trošenjem namjenskih sredstva (naknada za vode, šume i pretvorbu poljoprivrednog zemljišta).

4.4.3 Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci iskazani su u iznosu od 7.212.896,00 KM i u odnosu na planirana sredstva manji su za 5,52%, a u odnosu na prošlu godinu manji su za 4,97%.

Kapitalni transferi planirani su u iznosu od 1.751.406,00 KM, a izvršenje je iskazano u iznosu od 1.725.105,00 KM, a u odnosu na prošlu godinu je manje za 19,80%. U strukturi kapitalnih transfera najveće učešće je iskazano na poziciji Vlade (1.216.405,51 KM), Kantonalnog ministarstva za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida (303.700,00 KM) i Kantonalnog ministarstva zdravstva i socijalne politike (200.000,00 KM).

Kapitalni transferi sa pozicije Vlade u odnosu na prošlu godinu doznačeni su u istom nivou i odnose se na doznake općinama za izgradnju, rekonstrukciju i modernizaciju lokalnih puteva i vodovoda, sportskih igrališta, ulične rasvjete, izgradnju niskonaponske mreže i dr. U skladu sa Odlukom Skupštine kantona planirana sredstva su raspoređena po općinama po pojedinačnim odlukama Vlade. U većini slučajeva općine su provodile aktivnosti na ugovaranju poslova i bile dužne dostaviti izvještaje po urađenom poslu. Prema prezentiranom, izvještaju su dostavljeni samo od općina Cazin i Bosanski Petrovac.

Na ime kapitalnih transfera evidentiranih na poziciji Kantonalnog ministarstva za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida isplaćena su sredstva za «Kamen» doo za izradu i montažu spomen obilježja bosanskog šehida – poginulog borca (prema ugovoru iz 1999. godine) i sufinansiranje II faze izgradnje centralnog šehidskog mezarja u Travniku, izgradnje i uređenja centralnog šehidskog obilježja u Cazinu po odlukama Vlade i izgradnje šehidskog obilježja u mjesnim zajednicama na području Kantona. Sredstva su realizovana preko Kantonalne uprave za pitanje branitelja i invalida domovinskog rata Kantona Središnja Bosna, općine Cazin i mjesnih zajednica. **Ne možemo se uvjeriti da je za sredstva isplaćena «Kamen» doo osiguran adekvatan nadzor od strane resornog ministarstva.**

Kapitalni transferi za koji je nadležno Kantonalno ministarstvo zdravstva i socijalne politike odnose se na plaćanje obaveza prema Domu zdravlja Velika Kladuša u skladu sa Odlukom Vlade u iznosu od 100.000,00 KM za koje je dostavljen izvještaj o namjenskom utrošku istih i sredstva doznačena općinama za rješavanje stambenih problema raseljenih osoba u skladu sa Odlukom Vlade kojom je regulisano da općine u roku od 60 dana po prijemu sredstva dostave izvještaje Vladi o namjenskom utrošku, što do završetka revizije nije prezentirano. Prema Memorandumu o razumijevanju koje je Zaključen između USK-a i CARE BHCSM za realizaciju projekta rekonstrukcije oštećene i uništene elektroenergetske mreže za manjinske povratnike u naseljima općina Bihać i Sanski Most Kanton se obavezao da će za doznačena sredstva zaključiti poseban ugovor o sufinansiranju, koji do završetka revizije nije prezentiran.

Potrebno je da se od strane nadležnih resornih ministarstva osigura adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem doznačenih sredstva za kapitalne transfere (Zakoni i podzakonski akti).

Nabavka stalnih sredstva najvećim dijelom se odnosi na rekonstrukciju i investiciono održavanje (4.067.812,00 KM), nabavku opreme (997.381,19 KM) i studije izvodljivosti (410.168,00 KM).

Nabavka opreme u Kantonalnom ministarstvu unutrašnjih poslova izvršena je u iznosu od 463.852,38 KM i odnosi se na nabavku motornih vozila (227.832,00 KM), policijske oprema (98.591,11 KM) i kompjuterske opreme (81.269,63 KM).

Rekonstrukcija i investiciono održavanje koje sa 74,13% učestvuju u nabavci stalnih sredstava i odnosi se na rekonstrukciju cesta i mostova, iskazanih na poziciji Kantonalne direkcije za ceste u iznosu 2.264.205,41 KM, rekonstrukcije i investiciono održavanje kod ustanova u nadležnosti Kantonalnog ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta u iznosu od 1.357.461,35 KM i izgradnja i rekonstrukcija vodne i kanalizacione infrastrukture na području Unsko-sanskog kantona iskazane na Kantonalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u iznosu od 198.126,88 KM i na Službi za stručne i zajedničke poslove Vlade i kantonalnih organa uprave za adaptaciju zgrade za Kantonalno ministarstvo finansija u iznosu od 60.605,21 KM.

Na poziciji Kantonalne direkcije za ceste rekonstrukcija i investiciono održavanje najvećim dijelom odnosi se na sanaciju klizišta na području kantona u iznosu od 552.881,40 KM, izgradnju i modernizaciju puta R-400 i R-404 po ugovorima koji su zaključeni u 2003. i 2004. godini u iznosu od 888.590,09 KM i rekonstrukcija i modernizacija regionalne ceste R-401 Bosanska Otoka-Bužim-Velika Kladuša-Granica RH u iznosu od 780.000,00 KM, za koju su donirana sredstva od Federalnog ministarstva prometa i komunikacija.

Kod ustanova za koje je nadležno Kantonalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta rekonstrukcija i investiciono održavanje kao i prethodne godine najvećim dijelom se odnose na dogradnju, rekonstrukciju i sanaciju zgrada, rekonstrukciju centralnog grijanja, vodovodne i kanalizacione mreže i dr.

Za ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja Skupština kantona je 10.05.2005.godine donijela Odluku o rasporedu finansijskih sredstava iz budžeta 2005.godine u iznosu od 1.000.000,00 KM. Realizacija ovih sredstva iskazana je u iznosu od 1.357.461,35 KM, što je u odnosu na sredstva planirana Odlukom više za 35,75%. Prema obrazloženju nadležnih ovakav način izvršenja je rezultat Odluke Vlade o povećanju sredstava za rekonstrukciju i investiciono održavanje u iznosu od 100.000,00 KM od 14.12.2005. godine i 50.000,00 KM doniranih sredstava od općine Bihać, za JU OŠ «Prekounje» Bihać, kao i odobravanje sredstava iz tekuće rezerve koja nisu obuhvaćena prvobitnom odlukom, u što se revizorski tim ne može u potpunosti uvjeriti. Prema Odluci Vlade od 12.04.2006.godine neizmirene, a stvorene obaveze po ovom osnovu iznose 227.308,00 KM i iste će se izmiriti iz sredstava budžeta za 2006.godine, za što nije prezentirana relevantna dokumentacija.

Vlada kantona je Zaključkom od 19.04.2005. godine odobrila plan finansiranja prioriternih projekta iz oblasti vodoprivrede u 2005. godini u iznosu od 249.650,00 KM (ukupno ostvaren prihod u 2005. godine na ime ovih naknada iznosi 243.346,41 KM). Sredstva su raspoređena po općinama Bosanska Krupa, (60.000,00 KM), Bihać (80.000,00 KM), Bosanski Petrovac (40.000,00 KM), Sanski Most (40.000,00 KM) i Velika Kladuša (5.000,00 KM). Kantonalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je zaduženo po navedenom zaključku da pripremi informaciju o stanju vodosnabdijevanja sa presjekom stanja po općinama, što do završetka revizije nije prezentirano. Pored toga, nadležno ministarstvo nije vršilo adekvatan nadzor nad namjenskim trošenjem doznačenih sredstava, niti su općine dostavljale izvještaje o utrošenim sredstvima.

Potrebno je da se od strane nadležnih resornih ministarstva osigura adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem doznačenih sredstva za nabavku stalnih sredstava.

4.5 Postupanje po Zakon o javnim nabavkama u BiH

Revizorski tim se u svim slučajevima nije mogao uvjeriti da su poštovane propisane procedure kod zaključivanja ugovora za nabavke roba i izvršenja radova u skladu sa zaključenim ugovorima, a posebno kod Službe za stručne i zajedničke poslove Vlade i kantonalnih organa uprave, Kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova i ustanova za koje je nadležno Kantonalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta.

Potrebno je da se prilikom nabavke roba, obavljanje usluga i ustupanja radova primjenjuje u potpunosti Zakon o javnim nabavkama u BiH, a da se od strane Kantonalnog ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta donesu procedure za primjenu ovog zakona i adekvatan nadzor.

4.6 Stanje imovine potraživanja i obaveza na dan 31.12.2005. godine

Revizijom finansijskih izvještaja budžeta USK-a utvrđeno je da se nije postupilo u skladu sa važećim zakonskim propisima u dijelu koji se odnosi na popis imovine, potraživanja i obaveza budžeta i budžetskih korisnika, a koji je trebao biti izvršen u skladu sa važećim zakonskim propisima. Odluku o formiranju Centralne komisije za popis sredstava, obaveza i potraživanja je donijela Vlada kantona 14.12.2005. godine, sa izmjenama koje su uslijedile 29.12.2005. godine, 22.02.2006. godine i 28.03.2006. godine. Centralna popisna komisija je 29.05.2006. godine podnijela Izvještaj Vladi sa datim obrazloženjem u kojem je navedeno da ista «i pored nesebičnog zalaganja pojedinih članova komisije posebno u periodu od 18.04.-18.05.2006. godine u skladu sa datim uputstvom dati posao nije mogla završiti», koji Vlada kantona nije razmatrala.

Obzirom na naprijed navedeno i neusklađenost stanja imovine, potraživanje i obaveza sa iskazanim stanjem u knjigovodstvu, revizorski tim ne može potvrditi realnost, tačnost i istinitost iskazanih stanja u konsolidovanom godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta USK-a za 2005. godinu.

Ovi propusti se ponavljaju iz godine u godinu i o navedenom je ukazivano i u prethodnim izvještajima o izvršenoj reviziji, međutim prema prezentiranom, i pored toga što su poduzimane određene aktivnosti, ne može se potvrditi da je isto dalo potrebne rezultate i da je navedeni problem konačno i riješen.

Završni godišnji izvještaj (konsolidovani računovodstveni iskazi i računovodstveni iskazi budžetskih korisnika) za 2005. godinu završeni su 14.06.2006. godine i predati nadležnim institucijama, što je u

suprotnosti sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Potrebno je da se izvrši uvid u kompletnu dokumentaciju vezanu za evidentirane imovine (sredstva u pripremi), potraživanja i obaveza i da se poduzmu odgovarajuće mjere.

Potrebno je da se učine dodatni naponi od strane svih nadležnih u Kantonu i da se donesu potrebne odluke, kako bi se u skladu sa zakonskim propisima konačno izvršilo usaglašavanje stanja imovine, potraživanja i obaveza.

4.7 Dugoročni plasmani

Na poziciji dugoročnih plasmana u konsolidovanim finansijskim izvještajima iskazano je stanje u iznosu od 2.005.794,14 KM i većim dijelom se odnosi na plasmane date u ranijim godinama.

Potraživanja po osnovu datih pozajmica pojedincima	197.648,84 KM
Potraživanja po osnovu dugoročnih depozita	208.600,00 KM
Potraživanja po osnovu ostalih dugoročnih plasmana	1.599.455,30 KM

Potraživanja po osnovu datih pozajmica pojedincima odnose se na date robne kredite fizičkim licima u živoj stoci u prethodnim godinama. Obzirom da je veći dio ovih kredita dospio na naplatu i da je isto konstatovano i prethodnim revizorskim izvještajima ne može se potvrditi da su poduzimane adekvatne mjere u cilju povrata navedenih kredita.

Kada su u pitanju potraživanja po osnovu dugoročnih depozita i plasmana bitno je napomenuti da se ista odnose na date depozite u ranijim godinama i da u toku 2005. godine nije uopšte evidentiran povrat sredstava po istim. Za kredite plasirane preko ovlaštenih banaka na osnovu zaključenih ugovora o obavljanju komisionih poslova, prema izjavi nadležnih nisu vršena usaglašenja sa stanjima iskazanim u banci, tako da se ista stanja ovih depozita prenose iz godine u godinu.

U toku revizije nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su poduzimane odgovarajuće aktivnosti u cilju naplate, odnosno povrata plasmana imajući u vidu da su isti u potpunosti ili djelimično dospjeli na naplatu.

Potrebno je da se izvrši uvid u kompletnu dokumentaciju vezanu za date depozite i pozajmice, i da se izvrši analiza istih i poduzmu odgovarajuće mjere za naplatu.

4.8 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana u konsolidovanim finansijskim izvještajima iznose 29.446.745,32 KM i najvećem dijelu odnose se na potraživanja od pravnih lica u iznosu od 4.076.699,11 KM, potraživanja od fizičkih lica 63.133,31 KM i ostala potraživanja 25.395.062,90 KM. Potraživanja od pravnih lica odnose se na potraživanja za isporučene usluge 2.767.565,55 KM i na potraživanja za unaprijed plaćenu robu i usluge (avanse) u iznosu od 1.309.133,56 KM. Važno je napomenuti da se potraživanja za unaprijed plaćene usluge najvećim dijelom iskazane kod Kantonalnu direkciju za ceste (574.330,27 KM) i ustanova obrazovanja (293.497,24 KM) i odnose se na date avanse u prethodnim godinama. **Ne može se u potpunosti potvrditi da su u svim slučajevima poduzimane propisane mjere za naplatu iskazanih potraživanja i evidentiranje iskorištenih avansa obzirom da se isti odnose na prethodne godine.**

U okviru ostalih potraživanja na poziciji isplaćenih akontacija za službena putovanja iskazan je iznos od 88.416,83 KM i isti se odnosi na stanja iskazana u prethodnim godinama. Iz prezentirane dokumentacije revizorski tim se nije mogao uvjeriti da su poduzete zakonom propisane mjere za naplatu istih. Napominjemo da je o navedenom je ukazivano i prethodnim revizorskim izvještajima.

Potrebno je da se izvrši uvid u kompletnu dokumentaciju vezanu za stvorena potraživanja po osnovu izvršenih usluga i iskazanih stanja za naprijed plaćenu robu i usluge (avanse) i da se po istim poduzmu adekvatne mjere.

4.9 *Kratkoročne obaveze*

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2005. godine u finansijskim izvještajima iskazane su 45.701.545,84 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze prema pravnim i fizičkim licima 10.523.836,74 KM, obaveze prema zaposlenim 32.346.189,45 KM, finansijske i obračunski odnosi između organa 1.163.666,98 KM i kratkoročna razgraničenja 1.571.232,89 KM.

Obzirom na ranije izneseno (tekući transferi Kantonalnog ministarstva zdravstva i socijalne politike) i neevidentirane obaveze u iznosu od 6.189.169,62 KM prema Zavodu zdravstvenog osiguranja iz ranijeg perioda, kao i neevidentirane obaveze za naknade kod Službe za stručne i zajedničke poslove Vlade i kantonalnih organa uprave (10.158,81 KM), Kantonalnog ministarstva za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida i Kantonalnog ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta sa ustanovama, u konačnici imaju rezultat da se revizorski tim nije mogao uvjeriti da su sve obaveze evidentirane na propisanim pozicijama i u momentu kada su i nastale, što ne daje istinit i fer rezultat poslovanja u toku godine i iskazanog stanja na kraju godine.

O navedenom je ukazivano i u prethodnim periodima o čemu nisu poduzimane adekvatne mjere od strane nadležnih.

U okviru iskazanih obaveza kratkoročne tekuće obaveze, najvećim dijelom se odnose na obaveze prema dobavljačima, a u strukturi obaveza prema zaposlenim najveći dio se odnosi na obaveze za plaće 22.895.230,66 KM i obaveze za poreze i doprinose na plaće 5.896.647,65 KM i ostale obaveze 2.813.870,32 KM.

Na poziciji kratkoročnih razgraničenja evidentirani unaprijed naplaćeni namjenski prihodi Kantonalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 391.162,00 KM od pretvorbe poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe,

Potrebno je da se izvrši evidentiranje tekućih obaveza kod svih budžetskih korisnika u periodu u kojem su i nastale.

4.10 *Tekuća rezerva*

Prema prezentiranoj dokumentaciji tekuća rezerva je realizovana u iznosu od 249.969,30 KM, koliko je i planirano. Vežano za odobravanje sredstava tekuće rezerve prema Zakonu o izvršavanju Budžeta Unsko-sanskog kantona za 2005. godinu o korištenju sredstva iste odlučuje Vlada kantona i jednom tromjesečno izvještava Skupštinu. Izvještaj o korištenju budžetske rezerve za period 01.01.2005. do 31.12.2005. godine Skupština kantona je usvojila 27.04.2006. godine.

Doznake iz sredstva tekuće rezerve vršene su na osnovu odluka Vlade i odnose se na veoma različite potrebe, tako da se ne može potvrditi da stvarno predstavljaju hitne i nepredviđene izdatke, kako je to regulisano zakonom. Primjera radi ovdje ističemo odluke Vlade o odobravanju sredstava tekuće rezerve za sufinansiranje evropskog prvenstava u košarci za juniore (20.000,00 KM), izmirenje obaveza po ugovoru Oracle (22.002,64 KM), kupovina udžbenika u osnovnim školama (8.727,00 KM), rekonstrukcija i adaptacija osnovnih škola (35.997,71 KM) i sl.

Potrebno je da se odobravanje, korištenje i izvještavanje o korištenju sredstava tekuće rezerve vrši u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta Unsko-sanskog kantona.

5 ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom finansijskih izvještaja Budžeta Unsko-sanskog kantona za 2005. godinu, došlo se do zaključka da i poslije pet godina vršenja revizije i davanja preporuka nije učinjen napredak u dijelu jačanja internih kontrola koje se posebno odnose na usvajanje provedbenih akata u cilju kvalitetnog, pravovremenog i transparentnog donošenja odluka, što bi rezultiralo boljom zaštitom imovine i namjenskim trošenjem javnih sredstava.

Kod planiranja budžeta i dalje su ostali problemi koji se odnose na izradu i donošenje budžeta suprotno Uputstvu o načinu i elementima izrade zahtijeva za sredstva iz Budžeta Unsko-sanskog kantona za 2005. godinu, a što se posebno odnosilo na izdatke za materijal i usluge i tekuće transfere. Izmjene i dopune

Budžeta usvojene su 21.12.2005. godine, bez kvalitetnih priprema i provedene zakonske procedure, kada je faktički prihvaćeno izvršenje sa polovinom novembra 2005. godine. Navedeno je rezultiralo značajnim neevidentiranjem stvorenih obaveza u zadnjem kvartalu fiskalne godine. Sa Izmjenom i dopunom Budžeta USK-a za 2005. godinu nisu usklađeni programi i odluke o tekućim transferima. Kod budžetskih korisnika sredstva se ne planiraju na propisanim pozicijama, što u konačnici dovodi do pogrešnog evidentiranja izdataka ili neevidentiranja stvorenih obaveza. Budžetski zahtjevi se u svim slučajevima ne usaglašavaju sa korisnicima, što također može da ima za posljedicu naprijed navedene probleme. Budžetom se ne planiraju sve obaveze koje je Vlada svojim odlukama prihvatila, kao npr. obaveza prema Zavodu zdravstvenog osiguranja iz ranijih godina. Također tokom cijele prethodne godine donošene su odluke o preraspodjeli sredstva unutar korisnika i između korisnika, koje su uključene u Rebalans Budžeta, ali dio istih je donesen i poslije usvojenog Rebalansa, pa čak i poslije isteka godine.

Za najveći dio tekućih i kapitalnih transfera nisu podnošeni adekvatni izvještaji o namjenskom trošenju doznačenih sredstva, niti stepenu gotovosti radova (kada su građevinski radovi u pitanju) što upućuje na zaključak da nije obezbjeđen potreban nadzor od strane resornih ministarstva.

I poslije prelaska na trezorski način poslovanja na nivou kantona, odnosno u evidencijama Glavne knjige trezora nije izvršeno usaglašavanje imovine, potraživanja i obaveza, (pogotovo onih iz ranijeg perioda) što ne daje tačne i fer podatke u toku poslovanja i stanja na kraju godine.

Činjenica je da je prethodno navedeno rezultat niza objektivnih problema, ali se ne može zanemariti da je u velikoj mjeri prisutan i subjektivni faktor.

KOMENTAR

Kantonalno ministarstvo finansija, dopisom broj 04-14/1-9030-9/06 od 08.08.2006. godine, očitovale se na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Unsko-sanskog kantona za 2005. godinu. U prilogu navedenog dopisa dostavljena je i dodatna dokumentacija od strane Kantonalnog ministarstva finansija i Kantonalnog ministarstva za pitanja boraca i ratnih vojnih invalida. Navedenom dokumentacijom pojašnjeni su određeni nalazi, i one koje je revizorski tim smatrao opravdanim inkorporirani su u konačan izvještaj. Kantonalno ministarstvo za pitanja boraca i ratnih vojnih invalida dostavilo je Pravilnik o kriterijima i postupku za odobravanje jednokratne novčane pomoći, na koji je Vlada dala saglasnost 18.04.2006. godine, zatim Zaključak Skupštine USK-a o prihvatanju Izvještaja o radu Kantonalnog fonda za izgradnju stanova za članove porodica šehida i poginulih boraca, ratnih vojnih invalida, demobilisanih boraca i prognanih osoba za 2005. godinu i potvrde banaka o zatvaranju transakcijskih račun općinskih odjeljenja za boračko invalidsku zaštitu, što nema uticaja na konstatovane nalaze i iskazano mišljenje.

Također obrazloženjem navedenim u očitovanju na revizorski izvještaj konstatovani su problemi vezani za permanentno izvršavanje pravosnažnih sudskih presuda, koje nisu bile planirane Budžetom za 2005. godinu, a što je jedan od značajnih uzroka donesenih odluka o preraspodjelama i nemogućnosti potpunog poštivanja Smjernica i ciljeva fiskalne politike u 2005. godini.

Pored pojašnjenih okolnosti i uzroka pojedinih nepravilnosti, navedeno je da su već poduzete mjere za otklanjanje istih.

Na kraju, koristimo priliku da se zahvalimo nadležnim u Kantonu, na saradnji i prihvatanju preporuka i sugestija Ureda za reviziju institucija u FBiH, kako u toku rada, tako i po predaji izvještaja, a sve u cilju obezbjeđenja zakonitosti, transparentnosti i efikasnosti trošenja budžetskih sredstva.

Revizorski tim:
Viši revizor: Mirsada Janjoš, dipl.ecc
Revizor: Vildana Džaferović, dipl.ecc